

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Jitky Zavřelové a soudců Tomáše Foltase a Jana Kratochvíla v právní věci žalobce: **městys Čestice**, se sídlem Čestice 1, Čestice, zastoupen JUDr. Zdeňkem Horáčkem, Ph.D., advokátem se sídlem Kaizlovy sady 434/13, Praha 8, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihočeského kraje**, se sídlem U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice, za účasti osoby zúčastněné na řízení: Povodí Vltavy, státní podnik, se sídlem Holečkova 3178/8, Praha 5, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 8. 2024, čj. KUJCK 96433/2024, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 27. 1. 2025, čj. 63 A 31/2024-71,

t a k t o :

- I. Návrh žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á .**
- II. Žalobci **s e u k l á d á** povinnost zaplatit soudní poplatek ve výši 1 000 Kč za rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a to ve lhůtě 3 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Městský úřad Strakonice rozhodnutím z 31. 1. 2024 změnil své rozhodnutí z 12. 12. 2013, o vypouštění odpadních vod z ČOV Čestice do vod povrchových, tak, že žalobci povolil vypouštění odpadních vod z ČOV Čestice do vod povrchových na dobu od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2032. Na základě stanoviska Povodí Vltavy (dále jen „OZNŘ“) však nově stanovil limit pro vypouštění fosforu. Městský úřad při stanovení tohoto limitu vycházel z § 38 odst. 10 a 12 zákona č. 254/2001 Sb., vodní zákon, které umožňují stanovit přísnější limity, než jaké jsou stanoveny v odst. 10. Emisní limit vypouštěného fosforu byl stanoven za účelem dosažení cílů ochrany vod, které byly přijaty v Plánu dílčího povodí Horní Vltavy. Proti tomuto rozhodnutí městského úřadu podal žalobce odvolání, které žalovaný zamítl v záhlaví uvedeným rozhodnutím. Proti tomuto rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu, kterou Krajský soud v Českých Budějovicích zamítl v záhlaví uvedeným rozsudkem. Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížnost. Její součástí je i návrh stěžovatele, aby Nejvyšší správní soud přiznal této kasační stížnosti odkladný účinek.

[2] Stěžovatel v tomto návrhu tvrdí, že dodržování těchto emisních limitů, které má za nezákonné, bude vyžadovat značné náklady. Potřebnou technologii nebude možné zavést

v brzké době. Pokud by Nejvyšší správní soud kasační stížnosti přisvědčil, tak by se tyto náklady na novou čistící technologii ukázaly jako zbytečné. Stěžovatel, jakožto územní samosprávný celek, přitom musí se svým majetkem nakládat hospodárně a ve veřejném zájmu (§ 38 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích). Tato zejména ekonomická újma, která by stěžovateli mohla vzniknout, by tedy byla závažnější než hypotetická újma na posuzované povinnosti, která je nová jak pro stěžovatele, tak i pro vlastníky jiných ČOV. Posuzované limity se přitom netýkají odstranění např. mimořádného stavu bezprostředně ohrožujícího životní prostředí, který by vyžadoval okamžitou reakci.

[3] Dle stěžovatele by měl být odkladný účinek přiznán také z důvodu, že rozsudek Nejvyššího správního soudu bude mít precedenční povahu pro celé odvětví čištění odpadních vod. Ze všech ČOV v České republice probíhá odstraňování fosforu pouze na méně než 5 %. Pokud jde o dílčí povodí Horní Vltavy, tak plán na snížení množství fosforu se týká více než 600 ČOV. Tyto ČOV obstarávají potřeby více než půl milionu obyvatel, přičemž posuzované limity mohou mít značný dopad na velké ČOV, jakou je třeba ta v Českých Budějovicích, která má povolení do 31. 12. 2026. V případě takto velkých ČOV se případné investice, pokud by Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost, předpokládají na stovky milionů Kč. V tomto ohledu jsou odhadované investiční náklady, které stanovuje Plán dílčího povodí Horní Vltavy na přibližně 117 mil. Kč, značně podhodnocené. Závěry žalovaného jsou přitom nepředvídatelné, resp. pokud by byly předvídatelné, tak by vlastníci ČOV mohli tyto investice plánovat s předstihem.

[4] Žalovaný ve vyjádření k tomuto návrhu uvedl, že veřejný zájem v nyní projednávané věci spočívá na zpřísnění pravidel pro čištění odpadních vod. Naplňování tohoto zájmu je však ztíženo specifičností právní úpravy. Žalovaný proto nemá proti přiznání odkladného účinku námítky, a naopak očekává posouzení, kterým Nejvyšší správní soud postaví sporné otázky najisto. Ačkoliv žalovaný má své rozhodnutí za správné, a ačkoliv se přiznání odkladného účinku může dotknout také dalších subjektů, tak připouští, že přiznání odkladného účinku může mít vliv na ekonomickou a časovou náročnost požadovaných opatření. Žalovaný přitom nedokáže posoudit, jaké investiční náklady by stěžovatel musel vynaložit.

[5] OZNŘ se k tomuto návrhu nevyjádřila.

[6] Kasační stížnost nemá odkladný účinek (§ 107 odst. 1 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat za přiměřeného užití § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Přiznání odkladného účinku je tedy mimořádným institutem. Odkladný účinek lze kasační stížnosti přiznat tehdy, jestliže by výkon nebo jiné právní následky napadeného rozhodnutí krajského soudu znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[7] Kromě formální podmínky, již je vznesení příslušného návrhu, je pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nutné splnění tří podmínek: (1) výkon nebo jiné právní následky musejí pro stěžovatele znamenat újmu, (2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a (3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem (usnesení

pokračování

rozšířeného senátu NSS z 1. 7. 2015, čj. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS, bod 24). Povinnost tvrdit a osvědčit hrozbu újmy tíží stěžovatele (usnesení NSS z 24. 9. 2015, čj. 2 As 218/2015-50, bod 5). Žádost o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být proto dostatečně individualizovaná a podepřená konkrétními důkazy (usnesení NSS z 30. 1. 2012, čj. 8 As 65/2011-74, bod 9), přičemž stěžovatelem tvrzená a prokazovaná újma musí být závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická a bagatelní (usnesení NSS z 3. 10. 2017, čj. 9 Afs 275/2017-20, bod 10).

[8] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval naplněním první z uvedených podmínek, tedy existencí újmy na straně stěžovatele. Ten v tomto ohledu obecně poukázal na vysoké ekonomické náklady, které má změna čistící technologie s sebou přinést, a na skutečnost, že jako územní samosprávný celek má omezené prostředky, se kterými musí náležitě hospodařit. Tato tvrzení ovšem nijak nekonkretizoval, tím spíše je pak v rozporu s požadavky výše zmiňované judikatury nijak neosvědčil. Stěžovatel v tomto ohledu uvádí, že podobné opatření by pro ČOV České Budějovice vyšlo na stovky milionů Kč. Tento argument však nepopisuje situaci stěžovatele, ale jiné obce (viz níže), a zároveň není ničím doložen. Stěžovatel by tedy ke svému návrhu měl přiložit např. cenovou kalkulaci toho, na kolik by změna technologie měla vyjít. Nejvyšší správní soud nespornuje, že tyto náklady mohou činit miliony či dokonce desítky milionů Kč, nicméně vzhledem k nedoloženým tvrzením stěžovatele může o těchto nákladech toliko spekulovat. Ze stejného důvodu může soud pouze spekulovat i tom, zda náklady, které pro změnu technologie mají být stanoveny v Plánu dílčího povodí Horní Vltavy, jsou adekvátní. Náklady na změnu technologie by navíc stěžovatel musel popsat ve vztahu ke svým ekonomickým možnostem. Tvrzená újma totiž musí být intenzivní právě ve vztahu k situaci stěžovatele. Stěžovatel by proto také měl ke svému návrhu doložit např. svůj rozpočet, své případné dluhy či obecně své finanční možnosti. Ani v tomto ohledu soud nespornuje, že investice do čištění odpadních vod mohou být pro obce značně zatěžující. Vzhledem k nekonkrétnosti těchto tvrzení stěžovatele však soud nemůže určit, zda by tato investice byla příliš zatěžující i pro něj. Tvrzení stěžovatele v jeho návrhu jsou tedy nedostatečná a není úkolem soudu, aby ze své iniciativy dohledával dostupné informace o ekonomické situaci stěžovatele či finančních nákladech na změnu čistící technologie (usnesení NSS z 27. 2. 2025, čj. 5 Afs 16/2025-60, bod 10).

[9] Nejvyšší správní soud vzal v potaz i to, že žalovaný nemá proti přiznání odkladného účinku kasační stížnosti výhrady. Tato skutečnost však není sama o sobě dostatečná pro to, aby soud odkladný účinek skutečně přiznal (usnesení NSS z 8. 4. 2021, čj. 8 As 104/2021-31, bod 7). Dále platí, že napadený rozsudek krajského soudu musí přinášet intenzivní újmu právě stěžovateli, nikoliv jiným účastníkům řízení (usnesení NSS z 18. 3. 2024, čj. 8 Ads 53/2024-21, body 10 až 12). Tím spíše nelze přistoupit ani na tvrzení ohledně újmy, která má vzniknout nezúčastněným subjektům podobným stěžovateli. Jejich povinnosti a případně i jejich náklady na změnu technologie totiž mohou být předmětem jiných řízení. Stěžovatel také argumentuje tím, že pokud by Nejvyšší správní soud táto kasační stížnosti přisvědčil, tak by se náklady na změnu technologie ukázaly jako zbytečné. V tomto ohledu platí, že případná ekonomická škoda je v zásadě škodou nahraditelnou. Pokud by Nejvyšší správní soud shledal pochybení krajského soudu či žalovaného, tak stěžovatel má nástroj k uplatnění nároku na náhradu újmy, která by mu případným nesprávným postupem vznikla (usnesení NSS z 9. 1. 2025, čj. 6 As 277/2024-19, bod 10).

[10] Nejvyšší správní soud proto po posouzení tvrzených důvodů pro přiznání odkladného účinku dospěl k závěru, že stěžovatel dostatečně neosvědčil, že pro něj výkon, resp. jiné právní následky napadených rozhodnutí, představují bezprostředně hrozící újmu. Protože nebyla naplněna první z podmínek pro přiznání odkladného účinku, nezabýval se soud naplněním zbylých dvou podmínek. Návrh stěžovatele proto zamítl podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. Tím však žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé (usnesení NSS z 28. 2. 2025, čj. 8 As 20/2025-33, bod 16). Rovněž lze dodat, že usnesení o odkladném účinku s ohledem na svůj procesní charakter nezakládá překážku věci rozhodnuté. V případě posunu ve skutkových okolnostech nebo jinak odůvodněného návrhu proto lze o návrhu na přiznání odkladného účinku rozhodnout i opětovně.

[11] Rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá soudnímu poplatku ve výši 1 000 Kč, a to podle položky 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Povinnost zaplatit soudní poplatek za rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku vzniká dnem právní moci rozhodnutí, jímž bylo o návrhu rozhodnuto a v němž byla navrhovateli uložena povinnost soudní poplatek zaplatit [§ 4 odst. 1 písm. h) zákona o soudních poplatcích, *per analogiam*; usnesení rozšířeného senátu NSS z 4. 6. 2024, čj. 9 As 270/2023-21, č. 4616/2024 Sb. NSS, bod 21 a násl.]. Poplatek je v takovém případě splatný do 3 dnů od právní moci rozhodnutí, kterým byla povinnost poplatek zaplatit uložena (§ 7 odst. 1 citovaného zákona). Soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto usnesení.

[12] Soudní poplatek je třeba zaplatit bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: **3703-46127621/0710**, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný variabilní symbol, který byl přidělen pro identifikaci platby, je: **1220402325**.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 18. března 2025

Jitka Zavřelová
předsedkyně senátu